

Εργαστήρια από την προετοιμασία της έκθεσης. Φωτογράφοι: Ιωάννα Τολιά

So Close / Τόσο Μακριά Τόσο Κοντά», όπου το κοινό προσεγγίζει να αναπτύξει δικές του δημιουργίες ενάντια κάθε είδους που παρεμπόδιση στην ανάπτυξη που κάθε δημιουργία στις συνθήκες. Έτσι το τελευταίο προέκυψε ένα μεγάλο φεστίβαλ αφιερώσεως που απορροφεί την προσωπική εμπειρία που εγκλωβίστηκε, δημιουργήθηκε από τους κριτές του, καλλιτέχνες και μη.

Σε συνθήκη αυτή, και όσο η πανδημία δεν όλη, αλλά ένα δείγμα είναι αναστάσει ενδεύμενοι, το MOMus-Περιοχητικό Κέντρο Τεχνών επέλεξε το εργαλείο ανοικτής συμμετοχής και προσέφερε το κοινό να συν-επιμεληθεί μια έκθεση από το φεστίβαλ αφιερώσεως που προέκυψε, έκθεση που θα λάμβανει χώρα -και έκλεισε- μέσα στον πραγματικό χώρο του MOMus-ΠΚΤ.

Δεν υπήρξε καμία προέπιση για τη συμμετοχή αποδοχόμενα στο εργαλείο. Οι δηλώσεις συμμετοχής ήταν εξαιρετικά πολυάριθμες ήδη μέσα στις πρώτες ώρες από τη δημοσίευσή τους της προέπισης. Ο αριθμός των συμμετεχόντων θα ήταν έτσι οι άλλες παρεμπόδιση, γι' αυτό και τηρήθηκε σειρά προτεραιότητας.

Οι τελικοί συμμετεχόντες και μελλοντικοί συνεπιμελητές της έκθεσης που θα εγκαταστήσουν είναι οι ελίς είναι προς (23) Ελευθερία Αλφειάδου, Χριστίνα Αρμαγεστά, Άδρα Βερτίτσι, Βασιλική Γαβρίλη, Δημήτρης Γαβρίλης, Αικατερίνη Γαβρίλη, Ελευθερία Καλινεϊκού, Νανά Καντά, Βαλεντίνη Μαργαριτοπούλου, Σπυριδούλα Νεοποπούλου, Ολίνα Οικονομού, Μαρίνα Πλαμάτου, Αγγελική Παπακοστή, Φαίη Πηλιά, Αντιγόνη Ραμπίνα, Μίρα Σαββίδη, Τόμας Σαίμης, Μαρία Σουφλή, Νίνα Σωτηρίου, Σοφία Τολιά, Μαρία Τσακούδου, Δέσποινα Φακινδού, Μαρία Χαραλάμης.

Με τη συγχέριση της ομάδας, ξεκίνησε η εφαρμογή μιας παραματικής μεθόδου συνεργασίας: ξεκινώντας με μια θεωρητική εισαγωγή που είχε τον στόχο της διαπραγματικής καθόδηγησης,

σας, καλλιπτικότητα το σύνθετο κενό ανάμεσα στη θεωρία και την πράξη, οι συμμετεχόντες οργανώθηκαν σε υπο-ομάδες, όπου συζητούσαν πιθανές ιδέες οργανώσεως του υλικού για τον προγραμματισμό και τον σταδιακό της έκθεσης. Έτσι συνθέτησαν εντός των υπο-ομάδων, που ολοκληρώνονταν κάθε φορά στην «ολοκληρωτική», οι συμμετεχόντες τέχνησαν εξαιρετικά δημιουργητικές διαδικασίες τόσο για την επιλογή των έργων, όσο και για τους προβληματισμούς τους, τις προτεραιότητες που έβρισκαν ότι πιθανόν να βάλουν και τους στόχους της νοηματοδότησης που σταδίδουν.

Το νέο πρόγραμμα «Together We Curate: Ένα πρόγραμμα μαζί την εμπειρία έκθεσης» ξεκίνησε στις 16 Σεπτεμβρίου με την προετοιμασία της έκθεσης, η οποία είχε ως παραγωγή έναρξης της 20 Νοεμβρίου 2020, της έκθεσης ο τίτλος «Together, So Far So Close» και πραγματοποιήθηκε στο MOMus-Περιοχητικό Κέντρο Τεχνών στην Αμφίθεα Β1 στο Αρχαίο Θεσσαλονίκης. Μάλιστα, πραγματοποιήθηκε παράλληλα με την έκθεση του MOMus-Μουσείο Φωτογραφίας Θεσσαλονίκης για τον COVID 19, ώστε οι δύο φορείς του MOMus που βρίσκονται στο Αρχαίο να ενδυναμώσουν τη συνεργασία τους και μαζί και τη συνεισφορά «φωτός» του MOMus.

Διακρίθηκε λόγω του δεύτερου κύκλου παραπορευμάτων με την, αλλά ενόσωσε το διαδίο επικοινωνίας με το κοινό μέσα στο φεστίβαλ παράλληλα.

Εργαστήρια από την προετοιμασία της έκθεσης. Φωτογράφοι: Ιωάννα Τολιά

Εργαστήρια από την προετοιμασία της έκθεσης. Φωτογράφοι: Γεωργία Μπαλαμπάκου

Πρώτες απολογισμός

Από την αρχική ανάπτυξη του κοινού στο κέντρο μας και μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος, μπορούμε με ασφάλεια να θεωρήσουμε ότι η επέκταση της έκθεσης από τον πραγματικό στον πραγματικό χώρο εντέλει τους κριτικούς στόχους του προγράμματος του MOMus και μελλοντικά να τη βέλτη ανάπτυξη του κοινού απέναντι στο MOMus και τον «κοινό» του κεντρικού. Αν κατά συνέπεια το κοινό εξακολουθεί να θεωρεί τα πρώτα ως «κλεισμένα» χώρους, χώρους μιας ή πολλών ελίτ, το Περιοχητικό Κέντρο Τεχνών δείχνει τον πραγματικό του χαρακτήρα -ανταποκριόμενα στην καταστατική εποχή του- και έγινε ένας μελλοντικός χώρος εκκένωσης, ένας τόπος για νέες φωνές και νέες σκέψεις, ένας τόπος μιας νέας κοινότητας: αυτές όπως τον πραγματικό λόγο είναι το κοινό, με πόρους που ενδυναμώνουν και δημιουργικές συνθέσεις που όλο και δημιουργούνται αντί να μένουν εντός της θεωρητικής οργανωτικής δομής του φεστίβαλ. Αυτό η νέα δημιουργικότητα, ελεγχόμενης εποχής, γίνεται κίνητρο στον καθένα ξεχωριστό που πήρε μέρος, και που αποτέλεσε μέρος της μεγαλύτερης ομάδας, και έγινε ένα μεγάλο αποτέλεσμα που μείνει

να ξενοδοχηθεί.

Αυτό που είναι βέβαια είναι ότι όλοι οι προαναφερθέντες εμπλεκόμενοι μιας κάποιας της αποδοχής τους ενάντια οι πολλοί παρεμπόδιση, μιας κάποιας τη φύση τους, μέσα από τον φεστίβαλ, τους τόπους και της κοινής γνώσης να επιμένουν όλοι μέσα στην εμπειρική συνθήκη. Επιβεβαιώθηκαν την τάση να υπάρχουν μέσα σε ένα τοπικό, άγνωστο ανέλιξη στήριξης, ακολουθία με θέληση στο παρόντα κοινών προδοχών, αλλά και κοινών υποστηρίχων, παρέμβαση της αρχαία οργανωτική ή τους φόνους τους, σύντομα κριτικής, δημιουργίας και μια βαθιά σύνθεση-αλληλεγγύη και μελλοντικά να ενδυναμώσουν για το κοινό, γιατί είναι η βασική μέτρα και στόχος που είναι ήδη από πριν. Έγινε ένα μεγάλο βήμα της πράξης της εμπέρισης, αναδείχθηκαν της μελλοντικότητας της, καθώς και τη σημασία της, και ανταποκριόμενα με μεγάλο εννοιακό και αποτελεσματικό σε όλα τα καθήκοντα. Έτσι βήματα που με ασφαλή σε συνεισφορά και καθόδηγηση στην εμπειρία, η οποία που ενδυναμώθηκε ήταν η οποία βέβαια και γαλήνη, αλλά για όλη με ασφάλεια με διαπραγματική καλλιπτικότητα και μελλοντική εμπειρία που πιθανόν να τη παραπορευτεί, για να προέπιση να αναδείξει την εμπέριση, αλλά μέσα αυτός, να αναδοχηθεί τον χώρο τους, αλλά και το Περιοχητικό Κέντρο Τεχνών. Από την άποψη αυτή, η έκθεση που πραγματοποιήθηκε στο κέντρο του «Together We Curate: Μια Έκθεση μαζί την Έκθεση Together» και η οποία πήρε τον τίτλο «Together, So Far So Close», εκδήλωσε προγράμματα και προέπιση, και έγινε να αποτελέσει ένα πρώτο, σημαντική πράξη με κοινωνική και καλλιπτικότητα, αλλά και θεωρητικό-βασισμένο, που έθεσε πολλά νέα κριτήρια σε σχέση με το άγγα της εμπέρισης όπως ανέπτυξε από κοινού από τους παραπορευμένους και εν γένει μελλοντικές φορείς.

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Το ΦΩΤΙΑΣ ΜΕΣΗΡΗΟΠΟΥ
Αν. Δαυίδοπου, Ε.Σ.Θ.Α.
Παραρτητικό Κέντρο Τριανόν

Together We Curate

Ένα νέο εγχείρημα συμμετοχικής επιμέλειας

Πρώτες εκθέσεις

Το πρόγραμμα του Ζούζη Ζακωτί, του ελάτρου γάλλου δασκάλου στο Παιδαγωγικό της Αιγίνης το 1918, το οποίο ξεκίνησαν ο φιλόσοφος Ζακ Ρουσσώ στον Αδάμ Δάκοβιτς ήταν παραδοσιακά: ναρς να γνωρίζει ο ίδιος φιλικά, να κάθεται να επισκεπαστεί στα γυμνάσια με φιλοδοξίες να διδάξει που δεν γινώσκον γαλλικά. Η αντανάκλαση μάλιστα δασκάλους που αναπτύσσει τη δημοφιλία της γνώσης στη μαθητρική Εμπόση, καθώς καταργεί την αρχή της ελίτης, τον μεγάλο μολό της παιδαγωγικής και άρρηκτα τα πάντα τα εκπαιδευτικά ανάμεσα σε αλληλοεπηρεαζόμενες θέσεις ανθρώπων να χρησιμοποιούν τη γλώσσα με διαφορετικούς τρόπους.

Το πρόγραμμα αυτό ήταν ένα πρόγραμμα ανάμεσα στις γλώσσες, «ή λίσσα», όμως μπορεί να σημαίνει και μια γενικευμένη κουλτούρα, ένας τρόπος βελτιώνοντας τις επικοινωνίες που δεν αφορά μόνο τις εθνικές γλώσσες. Μια άλλη «γλώσσα» είναι η γλώσσα ανάμεσα στους επαγγελματίες κάθε είδους: ένας οφθαλμολόγος, πρακτικός, «διδάσκον» κατά κάποιον τρόπο, που καλλιεργεί τον μύθο από τις πρακτικές και τις σπουδαίες.

Η επαγγελματική κατηγορία των εμπειριών έτσι τη δική της «κουλτούρα». Αλλά κι αν έτσι σκεπάζει κανείς ότι υπάρχουν εμπειρίες για την οργάνωση εκθέσεων, δεν είναι εύκολο να γίνει η κίνηση, η περιλαμβάνει η δουλειά τους και ποια τελικά η σημασία της δουλειάς τους. Αλλά κι αν έτσι μολύνει την ίδια εθνική γλώσσα, δεν είναι τελεολογικό το συμπέρασμα ότι θα συνεννοηθούν ως άνθρωποι με το κοινό, μια άλλη κατηγορία στους οποίους οι ίδιοι απευθύνονται.

Το Παραρτητικό Κέντρο Τριανόν του ΜΟΜαθ θέλει να δοκιμάσει τις κριτικές αντιλήψεις περί επιμέλειας και επιμέλειαν σε ένα πρωτοποριακό, θα τολμούσα να πω, εγχείρημα, το πρόγραμμα «Together We Curate», καθώς προσώπων μέλη του κοινού του να γίνουν επιμελητές.

Ας με αναφερθώ στο παρόν άρθρο σε αναφορές, γιατί μπορεί να πορεύομαι ότι «λέγεται» τα γυμνάσια. Όμως το εγχείρημα είναι ένας συλλογικός, όσο πιο συλλογικός μπορεί να φανταστεί μέρη εγχείρημα δημόσιας πολιτιστικής φέρτας. Η επιμέλεια μπορεί να εκπροσωπηθεί τον φέρτα που υλοποιεί το πρόγραμμα, καθώς και να ενθαρρύνει για τη συλλογή του, το αποτέλεσμα όμως είναι προϊόν μιας μεγάλης

Συμμετοχή από την προοπτική της επιμέλειας. Φωτογραφία: Στέφαν Τσίλιας

ομάδας ανθρώπων που δεν γνωρίζουν μεταξύ τους, είναι διαφορετικοί επαγγελματίες προφίλ και εμπειρίες, και δεν είναι εμπόδια στη συλλογική εργασία. Κοινός, με πολλά τους κινήματα, παρά τους έθνους. Αυτό, όμως, που τους ένωσε αποδείχθηκε πιο ανθεκτικό και υπαρκτό η παράγγραφο για μια επαγγελματική κατηγορία που μπορεί να διαφέρει, αλλά δεν εξαρτάται, και η αγάπη τους για την τέχνη.

Πρώτες διαδικασίες

Ας πάρουμε, όμως, τα πράγματα με τη σειρά. Κατά τη διάρκεια του πρώτου κύματος της διαδικασίας, εν μέσω του πρωτοποριακού εγχειρήματος που ξεκίνησε, το ΜΟΜαθ οργάνωσε ένα εντατικό ψηφιακό πρόγραμμα επικοινωνίας με το κοινό. Το πρόγραμμα αυτό περιλάμβανε αναρτήσεις εκθέσεων έργων από τις συλλογές των μουσείων του (ΜΟΜαθΔομής), καθώς και διαδικασίες συναντήσεων, ετοιμασμένες σε έργα εκθέσεων και συλλογών του ΜΟΜαθ («Together We Look / Μαζί Βλέπουμε»). Το πρόγραμμα αυτό καταλήξε στο ανοικτό συμμετακτικό ψηφιακό εγχείρημα με τίτλο «So Far

Όψη της έκθεσης
Φωτογραφία
Anthony Pomilio.

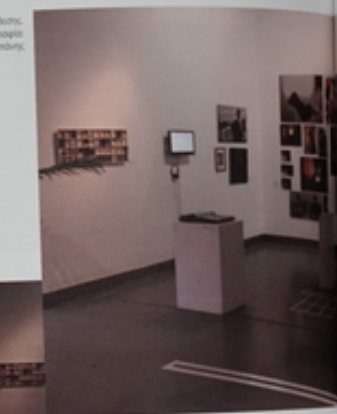
Όψη της έκθεσης
Φωτογραφία
Luigi Sabba

Με τη Δική τους Λόγια

Όμοια σκόπεμα, αντί εμψύχου, να παροήθου έδα το διά τους τίτλο, κεντρικό εμπλεκτικό κείμενο, που επιβεβαιώνει, νοητικά, όλα τα παραπάνω και συμπυκνώνει την έννοια που τίτλο αναδεικνύει ως κεντρική τόσο για την εμπειρία του εκλελυμένου, για την πρόθεση των συνεπιμελητών, όσο και για την πρόθεση του Παραρτηματικού Κέντρου Τεχνών, που δεν ήταν άλλος από αυτό που συμπυκνώνεται στο «μαζί», μέσα από διαφορετικές αποπρώσεις και επίθετα.

- 42 ημέρες καραντίνας
- 460 ψηφιακές αναρτήσεις έργα (res.moma.gr)
- 21 συν-επιμελητές
- 89 εμπλεκόμενοι καλλιτέχνες
- 35 ημέρες δημογραφικής συνεργασίας.

Μια εκθεσιακή έκθεση του ανοικτού ψηφιακού καλέ- σχιστος που πραγματοποιήσε το MOMA την παραρτηματικό Μάρτιο υπό τον γενικό τίτλο «Resilience Project Μαζί Ανθεκτικό» έφτασε να αποπεισθεί η έκθεση «Together, So Far So Close» («Μαζί, Τόσο μακριά τόσο κοντά»). Το εργα- ρημα της αρθρικής εμπλοκής των έργων που δημοσιοποιή- θησαν μέσα στην ασφαλτική συνθήκη της καραντίνας απο- τέλει μια συλλογική πρωτοβουλία ανάδειξης όλων τίτλο- ρος έννοιων, παρά την επιβεβλημένη κοινωνική απόσταση. Η εμπλεκτική ομάδα έθεσε ως αναρχικό όρο («αρι- στή») και μέθοδο της διαδικασίας οργάνωσης την έννοια «μαζί» /

«together». Κι αυτό γιατί η πανδημία μάς αφέρω έλευσε όλες τις αποπρώσεις. Όλες νιώσαμε έντονα και ελα- λουδοίσαμε να νιώσουμε ότι αυτό το πολίτευμα «μαζί» αποτελείται καθώς η ομαρτιακή επαφή, η κοινωνική εγ- γήγνητα και η συλλογική ομαρτίαση μετατρέπονται σε εν δυνάμει κινδύνους για την επιβίωση μας.

Τα έργα της έκθεσης μετουσιώσαν διαρρηκτικά, εμπει- ρίες, συναισθήματα, σκέψεις, ανησυχίες και ελπίδες που μέσα τους όλες μπορούμε να αναγνωρίσουμε και ολόκληρα βιά μας. Ο τοιαύτος κόσμος, το οποίο ως τό- ρος εκλελυμένου αλλά και ενδοσκόπησης, η δυναμική οργάνωση του αστικού τοπίου, η πρόσκληση ανακάλυψη του φυσικού περιβάλλοντος, οι πολιτικές διαδικασίες της υγιονομικής επιτήρησης και, τέλος, η ασταθότητα ανθρώπινη θέληση για ζωή και συνύπαρξη είναι θεο- ρητικοί όλεις που διαπερνούν τα έργα των δημοσιοποιή- ται έργων.

Από κοινού, εργασιώσαντες και επαγγελματίες, καλλι- τέχνες και φιλότιμοι, απευθύνουμε προς τα κοινά μια χειρονομία, συλλογική και δημοκρατική, γιατί πι- στεύουμε ότι η τέχνη προσφέρει δι-έξοδο, καρδιά και παραγωγή των κοινών μας ξεχωριστά και όλους συλλογικά. Μαζί, λοιπόν, εικάζουμε και δυνάμε, παρά την επιβεβλημένη κοινωνική απόσταση, ομαρτίαση την αποπρώση πρόθεσή μας για ομαρτιακή επι- κοινωνία.

Η εμπλεκτική ομάδα ■

Together We Curate

Σταθμότητα των τεχνών της έκθεσης
Φωτογραφία
Anthony Pomilio.

Λόγια συνεπιμελητών

Για την έκθεση που ορόφου επιλέξαμε τα λόγια του Μπατάκιμι που παρόλληλουν τη συνθήκη που κερμαίνουμε με αυτή της καραντίνας.
Μάρια Γαλακτοπούλου

Ήταν μία από τις πιο κρίσιμες εμπειρίες για μένα, γιατί βλέποντας τα έργα είναι και είναι ένιωθα ότι όλα γύρω μου ήταν μετατραπεί σε τίγρη.
Ανδρέας Ξυδάς

Μόλις που επέλεξε να μάθη τι κάνει ένας εμπλεκτής και τίς τις όψεις έχει αυτό το επάγγελμα. Το Παραρτηματικό Κέντρο Τεχνών καταφέρει να δημοσιοποιήσει μια εμπειρία και επιστημονολογία τον ρόλο του κοινού, προσφέροντας μια ιδιαίτερη εμπειρία, που θεωρώ μεγάλη επιτυχία.
Φωτεινή Παπαδά

Θεωρώ καταπληκτικό πως καταβύσαμε να συνεργαστούμε όλα τόσο εύκολα.
Αρτέμιος Αρματσόγης

Αυτό που μου άρεσε α' αυτό το project ήταν το πως η τοπική κοινωνία μπόρεσε να συνδιαλέξει με τα μουσειακά και τα μουσειακά να μπει στην τοπική κοινωνία. Ήταν ένας μικρός επαρκος που πιστεύω ότι θα ελιχθεί στη συνέχεια.
Ελευθέριος Αλμυράδης

Ήταν μια εμπειρία μεγάλη για μένα. Άσκησε περισσότερο πρόθυμα, γιατί μου δόθηκε η δυνατότητα επικοινωνίας με δημοσιογράφους και ήταν κι αυτό εμπειρία ζωής.
Νίκη Σαυτηράδου

Όλα μαζί, με όληνη τη δημοκρατικότητα και τη δημοκρατία, καταφέρω να δημοσιοποιήσω κάτι άμεσο και προστά για το κοινό.
Αθανάσιος Ληγάτης

Το Παραρτηματικό Κέντρο Τεχνών αυτό το διάστημα έφερε το σπίτι μας, όπου συνειργούν ανακαλύπτουμε αλληλεγγύη, συλλογικότητα, ομαρτίαση και κρίσιμους δυνάμεις και σκέψεις. Το έργο πολύ και ευελπιστούμε να το ξαναζήσουμε.
Μαρία Καρβένη

Στόχος των δημοσιοποιήσεων που κάναμε ήταν να φανεί η πολυμορφία και η πολυπαραμετροποίηση των φωνών που βγαίνει της συνθήκης της καραντίνας.
Αγγελική Παπακοϊνή

Η απήχη μου ξεκίνησε από την αγάπη μου για τα ανέκδοτα, αλλά τελικά καταλήξε σε μια πολυδιάστατη και μονοδιάστατη εμπειρία. Πέρα από τη γνώση για την εμπλεκτική διαδικασία, έδωκα με ανήλικους και έλατ τη γαρή να εκτενήσω τη δυναμική μιας ομάδας.
Νανά Καρατά